

“Vatanı Vatan Yapan İnsandır”

﴿وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهَ اللَّهِ ط

إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾

وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ شَوْقًا لِمَكَّةَ الْمُكْرَمَةِ: «وَاللَّهِ إِنَّكَ لَخَيْرُ أَرْضِ اللَّهِ، وَأَحَبُّ أَرْضِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ. وَلَوْلَا أَنِّي أُخْرِجْتُ مِنْكَ مَا خَرَجْتُ»

Değerli Müslümanlar!

Bir vatana sahip olmak tüm insanların ihtiyacıdır. Bu vatan, kişinin doğduğu, çocukluğunu ve gençliğini geçirdiği bir yer olabileceği gibi kişinin gelenek ve anılarıyla irtibatlı olarak yakınlık ve bağlılık hissettiği yer de olabilir. Vatan, belli bir mekâna veya belli bir etnik kökene bağlı değildir. Temel olarak diyebiliriz ki: İnsan nerede özgürce yaşayabiliyorsa kendini oraya ait hisseder, orada kendi evindedir.

Aziz Kardeşlerim!

Zaman içerisinde şartların değişmesiyle insanın birden fazla vatanı da olabilir. Ancak vatanın olumlu yönde şekillendirilmesine katkıda bulunmak da bizim görevimizdir. Bu anlamdaki en iyi örneğimiz peygamberlerdir. Çünkü peygamberlerin birçoğu zulüm görmüş ve vatanlarından uzaklaşmak zorunda bırakılmalarına rağmen, yeni vatanlarındaki hayat öyküleri birer “başarı hikâyesidir”. Zira onlar bize, asıl vatanlarından başka bir yerin, zor koşullara rağmen nasıl yeni bir vatan olabileceğini ve buraya nasıl pozitif katkılar sunulabileceğini ve sunulması gerektiğini göstermiştir.

Hz. İsmâil (a) ve annesi Hz. Hâcer (r) vatanlarından çıkarak çölün ortasında bulunan çorak bir vadiye gelmiştir. Onlar Allah’ın yardımı ile burada hepimizin tanıdığı “şehirlerin anası” olan bir şehri, Mekke’yi kurmuştur. Hz. İsmâil (a) ve babası Hz. İbrâhim (a) daha sonra burada Kâbe’nin temellerini atmıştır.¹

Hz. İsmâ (a) tüm hayatını yolculuk halinde geçirmiştir. Hz. İsmâ insanlara tevhit mesajını iletirken şiddetli bir şekilde tekrar tekrar kendisine karşı çıkmıştır. Özellikle Hz. İsmâ (a)’ın yaşam öyküsü bize peygamberlerin de birden fazla vatan edindiklerini göstermektedir. Ancak onlar sahip oldukları “manevi vatanlarında” Allah'a sarsılmaz bir güven duymaktaydılar.

Peygamber Efendimiz ﷺ de, Medine’de yeni bir yaşam ve yeni bir cemaat inşa etmek için asıl vatanı olan Mekke’den ayrılmıştır. Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed ﷺ Mekke’de Kureyşlilerle barış ilan ettikten sonra bile hayatı boyunca bu yeni vatanı olan Medine’ye sadık kalmıştır. Peygamberimiz ﷺ doğduğu şehir olan Mekke’ye değil, yeni vatanı Medine’ye defnedilmiştir. Buna rağmen Mekke’nin onun gönlünde daima özel bir yeri olmuştur. Bir rivayete göre bir keresinde Resulullah ﷺ şöyle buyurmuştur: “**Ey Mekke! Sen ne güzel bir şehirsin ve sen bana ne kadar sevimlisin. Şayet kavmim beni senden zorla çıkarmış olmasaydı, seni asla terk etmezdim.**”²

Değerli Müslümanlar!

Gördüğümüz gibi peygamberlerin evrensel bir vatan anlayışı vardı. İncancını özgürce yaşayabildiği ve dinî kimliğini koruyabileceği her yer müminin vatanı olabilir. Bu özellikleri taşıyan bir yerin hangi bölgede olduğu önemli değildir. Bir ayet-i kerimede şöyle buyrulmaktadır: “**Doğu da Allah’ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah’a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah’ın lütfu, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.**”³

Sevgili Kardeşlerim!

Bizler Avrupa’da yaşayan Müslümanlar olarak yeni bir vatana sahip olmanın ne demek olduğunu kendi tecrübelerimizden biliyoruz. Bizler kendimizi bu yeni vatana bağlı hissediyor, geleceğimizi burada görüyoruz. Fakat bu başka bir vatana daha sahip olmadığımız anlamına gelmez. Kişinin birden fazla vatanının olması sadece “olası” bir durum değil, özellikle günümüzde oldukça normal bir durumdur. Bizler incancımıza dayanan bu dengeli görüşü her şeyden önce toplum içinde bir arada yaşadığımız gayrimüslimlerle paylaşmak istiyoruz. Bu sebeple, 3 Ekim’deki “Açık Cami Günü”nün ana konusu: “Vatanı vatan yapan insandır” şeklinde olacaktır. Cenâb-ı Hak, nerede ve ne zaman olursa olsun dinimizi en iyi şekilde yaşamamızı ve tebliğ etmemizi kolaylaştırsın, yardımcımız olsun inşallah. Âmin

¹ Bakara suresi, 2:127

² Tirmizî, Menâkıb, H. No: 3925

³ Bakara suresi, 2:115